

Halka Açılmanın Dayanılmaz Hafifliği !

Onur ÇELİK

Yeminli Mali Müşavir

Malum olduğu üzere, Türkiye’de şirketlerin döviz cinsinden borçları yüksek olduğundan haliyle döviz açık pozisyonları da yüksek. Diğer yandan Dünya’da faizlerin yönünün yukarı doğru olması (FED süreci) nedeniyle artan finansman maliyeti ve yine bu sürece bağlı olarak döviz kurlarının TL karşısında yükseldiği bir ekonomik konjonktürün de mevcudiyeti ortada.

Ancak her şeye rağmen hayat devam etmekte ve şirketler de faaliyetlerine devam edebilmek adına finansman kaynaklarına ihtiyaç duymakta. İşte tamda bu noktada gerek yatırım bankaları gerekse de ekonomi bürokrasisi, şirketlerin finansman kaynaklarına erişebilmesi adına alternatif bir yol olarak 2018 yılını borsa için “**halka arz yılı**” ilan etmekte.

2017 yılı Halka Arzları ve 2018 yılı Beklentileri Neler ?

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) verilerine göre **2017 yılında sadece 3 halka arz gerçekleşti**. Payları ilk kez halka arz edilen bu firmalar ise Mistral GYO, Fonet Bilgi Teknolojileri ve Mavi Giyim. Bunların halka arz tutarı ise 1,25 Milyar TL olarak gerçekleşti.

2018 yılında ise **17 firmanın** halka arz gerçekleştirebileceği bunun karşılığında ise şirketlerin tahminen **5 milyar dolarlık bir kaynağı** elde edilebileceği öngörülüyor.

2018 yılı halka arzları için adı geçen firmalar ise; Aksa Doğalgaz, Aselsan, Başkent Doğalgaz, Beymen Mağazacılık, BİST, Defacto, Doğuş Grubu, Enerjisa, İGDAŞ, Memorial Sağlık Grubu, MLP Sağlık, Penta Teknoloji, Penti, Şok Marketleri, Tab Gıda. Türksat ve Varaka Kağıt.

Halka Arzın Faydaları

Madem 2018 yılı halka arz yılı ilan edildi, halka açılmanın ne gibi **avantajları** var yakından incelemekte fayda var. Bunlar;

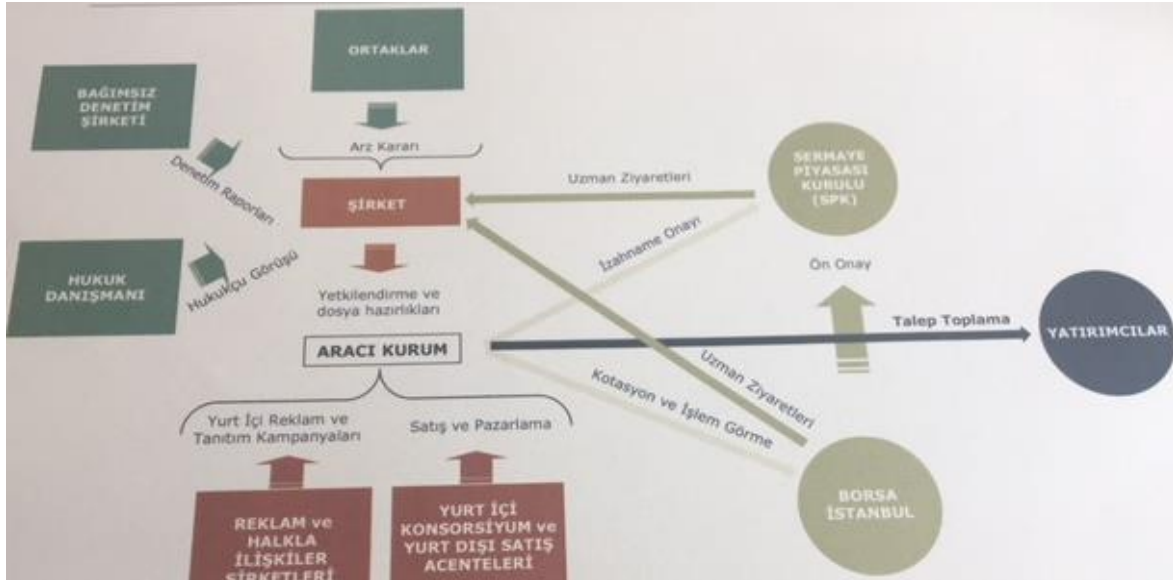
- ✓ Halka açılmanın getirdiği kurumsallaşma

- ✓ Şeffaflık (transparency) ve hesap verilebilirliğin (accountability) artması
- ✓ Halka açılma sayesinde şirketlerin/grupların/holdinglerin bilinirliğinin ve marka değerinin artması
- ✓ Sermaye artırımını şeklinde gerçekleştirilecek halka arzlarda şirketin ucuz finansman kaynağı sağlaması
- ✓ Şirketlerin ucuz maliyetli finansman kaynağı bulabileceği para ve sermaye piyasası platformlarına daha kolay erişim imkanı
- ✓ Hisselerin borsada işlem görmesi sebebi ile sürekli bir piyasa değerinin olması
- ✓ Yine hisselerin borsada işlem görmesi ile daha likit hale gelmesi ve buna bağlı olarak finansman imkanlarının çoğalması
- ✓ İkincil halka arz imkanıdır.

Olası **dezavantajları** ise,

- ✓ SPK uygulamalarının getirdiği **kurumsallaşma/prosedür yükü** şirket yönetimlerini oldukça zorlayabilmekte
- ✓ Kamuoyunu aydınlatma ilkesi gereğince **her yeni gelişmenin kamuoyuna açıklanma mecburiyeti bulunması**
- ✓ SPK ve Borsa İstanbul **denetimidir.**

Halka açılma işlemini kısaca ifade edebilmek adına süreç aşağıdaki gibi şematize edilmiştir.

Halka Arzın Zamanlamasını Belirleyen Unsurlar Neler ?

Bir halka arzın başarıya ulaşmasında birçok faktör bulunmakla birlikte belki de bunlardan en önemlisi halka arzın zamanlamasıdır. Halka arzın zamanlamasında dikkate alınacak unsurlar ana hatlarıyla aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- ✓ Politik faktörler
- ✓ Ekonomik faktörler
- ✓ Yurtdışı para ve sermaye piyasalarının durumu
- ✓ Şirketin son birkaç yıldaki mali ve operasyonel performansı

Sonuç

T.C. Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, 2018 yılı içerisinde, Türkiye'nin vadesine göre bir yıldan kısa olan dış borç stokunun toplamı 170 milyar dolar olup bunun **70 milyar dolarlık kısmı ise reel sektöre aittir**. Amerikan Merkez Bankası FED'in 2008 yılında ortaya çıkan global finansal krizinden çıkış için başlattığı parasal gevşeme ile likidite enjeksiyonunun sonuna gelindiğinin ve yavaş yavaş bilanço küçültme sürecine girdiğinin ilanı ile eskiye nazaran finansman kaynaklarının maliyetinin artacağı bir ortamda, halka arz opsiyonu şirketler için adeta can simidi gibi lanse edilmektedir. Ancak yazımızda da değinilen halkın arzın zamanlamasını etkileyen faktörler göz önünde bulundurulduğunda, 2018 yılının bu süreç için doğru bir yıl olup olmadığı ise siz değerli okuyucularımıza bırakılmaktadır.

Son söz olarak, Borsa İstanbul'da yer alan hisselerin dolar bazında hala çok ucuz olduğu gerçeğinden hareketle, yabancı yatırımcı çekebilme potansiyelinin yüksek olabileceği ihtimali de unutulmamalı. Hele ki Dolar'ın 4, Euro'nun ise 5 TL'yi dahi aştığı şu günlerde !

Kaynakça

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)

İş Yatırım A.Ş.

Gedik Yatırım A.Ş.